

Mavzu: Bo'lim yuzasidan mustahkamlash

Alifbo – insoniyatning eng buyuk kashfiyoti.

kashfiyot

Dunyodagi eng qisqa alifbo 12 ta harfdan iborat bo'lib, Rotokas tilida, Papua-Yangi Gvineyada qo'llaniladigan alifbo hisoblanadi.

Dunyodagi eng uzun alifbo 74 ta harfdan iborat Kxmer (Kamboj) alifbosidir.

Dunyoda eng keng tarqalgan alifbo: Lotin alifbosidan 100 dan ortiq til foydalanadi.

Xitoy tilida alifbo mavjud emas, u ierogliflar yordamida yoziladi. Lekin xitoycha tovushlarni ifodalash uchun lotin alifbosidan foydalaniladi.

1-mashq. Tushirib qoldirilgan bo'g'inlarni tiklab, so'zlarni ko'chiring.

an...qa, ar...mas, be...noh, ...jayra, hoki...yat, mas'u...yat, namu..., yangi...moq, za...rat, ...jima

2-mashq. Singil, ko'ngil, o'rin so'zlariga egalik qo'shimchasini qo'shing, so'z asosida sodir bo'layotgan tovush o'zgarishlariga e'tibor bering.

3-mashq. Ikkala so'z bulutidagi umumiylikni toping. Ular bir-biridan qanday farq qiladi? Fikringizni izohlang.

4-mashq. Bo'g'in ko'chirish qoidalari buzilgan o'rinlarni toping. Xatolarni to'g'rilab, ko'chiring.

a-ri-za, o-i-la-viy, a-ka-de-mik, o-lam, o-ri-yat-li, mu-do-fa-a,
zo-o-park, mu-o-ma-la, e-lak, e-shit-moq

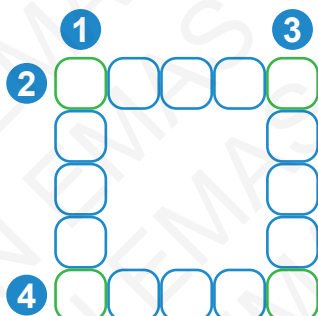

5-mashq. Nuqtalar o'rniga tegishli undosh tovushlarni qo'yib, ko'chiring. Ularni izohlang.

shogir..., odo..., farzan..., ...arq, mi...bar, ma...sad, ozo...,
obo..., to'...son, dori...ona, ...alq

6-mashq. **K** tovushi bilan boshlanib, **k** tovushi bilan tugaydigan so'zlar asosida tuzilgan boshqotirman yeching.

1. Zarur, darkor
2. Teshik, o'yiqliq joy
3. Yovvoyi hayvon
4. Tanlov, musobaqa

7-mashq. Ko'chiring. Tovush o'zgarishiga uchragan so'zlarni belgilang.

1. Yaxshi niyat va harakat bilan o'rganilgan ilm xazinaga tengdir.
2. Har kuni bajariladigan kichik bir mashq ham vaqti kelib ulkan g'alabalarning poydevoriga aylanadi.
3. Qorninga emas, qadrimga yig'layman.
4. Mumtozbek qishlog'imiz chiroyiga havas qildi.⁴
5. Koinotga sig'mas kuching bo'lsa ham, zaiflarga ozor berma.

